

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Quomodo imperator ex solio surgens Deo gratias egerit. Capvt XXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

in Græcia & Europa tota, in vtraque Scythia, & omnibus denique in Illyrico, Thessalia & Achaia.

Nunechius Laodiceæ episcopus, ecclesiis quæ in Phrygia prima & secunda.

Protogenes ille admirabilis, Sardicæ ciuitatis, sanctis Dei ecclesiis in Dacia, Calauria, Dardania, & prouinciis vicinis.

Cæcilianus Carthaginensis, sanctis Dei ecclesiis in prouinciis Africa, Numidiæ, atque Mauritanix vtriusque.

Pistus Marcianopolis episcopus, ecclesiis in Mysia, Athenarum, & Gallorum gentibus, & ciuitatibus quæ his vicinæ sunt.

Alexander Constantinopolis tunc solum presbyter, postea vero ecclesiæ illius episcopatum fortitus, cum Paulo tunc lectore atque ipsius notario, ecclesiis omnium Cycladum insularum.

Hi omnes sancti atque apostolici viri omnibus sub cælo sanctis Dei ecclesiis, quæ in Nicæna sancta magna & generali Synodo decreta sunt, transmittentes, vbique tradiderunt.

Ἱερικὴ συνόδῳ κεκριμῆνα διαπορθμύσαντες, πανταχοῦ γῆς παρέδωκαν.

Quomodo imperator ex folio surgens Deo gratias egerit.

CAPVT XXVIII.

IMPERATOR autem Constantinus post expositionem rectæ atque apostolicæ fidei, a Spiritu sancto per trecentos sanctos patres quasi ore vno promulgatæ, & ab omnibus com-

τῆ Ἑλλάδι, τῶ τε Εὐεφῶν πᾶσαν, Σκυθίαν ἑκατέραν, καὶ ταῖς κατὰ τὸ Ἰλλυρικὸν ἀπάσας, Θεσσαλίαν τε καὶ Ἀχαίαν.

Νουέχιος Λαοδικείας τῆς κατὰ τὴν Φρυγίαν πρώτην καὶ δεύτεραν.

Προτογένης ὁ θαυμασιὸς πόλεως Σαρδικῆς, τῆς ἐν Δακίᾳ, Καλαυρίᾳ, Δαρδανίᾳ, καὶ τῆς ὁμόροις τούτοις.

Κεκιλιανὸς Καρθαγίνης τῆς κατὰ πάσας τὰς ἐσθλῆς, τὰς τε Ἀφρικῆς, καὶ τὰς Νομιδίας, καὶ Μαιριτανίας ἀμφοτέρων, οὐσας ἀγίας τῆ θεοῦ ἐκκλησίας.

Γιστὸς Μαρμιανουπόλεως τῆς κατὰ τὴν Μισίαν, καὶ τὰ τῆς Ἀθηνῶν καὶ Γάλλων ἔθνη, καὶ τῆς πλησιοχώρου τούτων πόλεων.

Ἀλέξανδρος Κωνσταντινουπόλεως τότε πρεσβύτερος ἔπ' ὄν, εἰς ὑπερῷον καὶ τῆς Ἐπισκοπικῆς ἱερατείας τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας λαχὼν, σὺν Γαύλῳ ἔπ' ὄν τότε ἀναγνώστῳ ὄντι καὶ νοταρίῳ αὐτοῦ, τῆς ἐν ταῖς νήσοις πάσας κυκλάδων.

Οὗτοι πάντες ἅγιοι καὶ ἀποστολικοὶ ἄνδρες πάσας τῆς ὑποῦσθαι ὄντων ἀγίας τῆς θεοῦ ἐκκλησίας τῆ ἐν τῇ Νικαίᾳ ἀγία μεγάλης καὶ οἰκουμένης συνόδῳ γῆς παρέδωκαν.

Οπου ὁ βασιλεὺς ἀνάσας ἐκ τῆς θεοῦ, βίχαισθελοῦς Φωνᾶς ἀναπέμπει τῷ θεῷ.

ΚΕΦΑΛ. κη'.

Ο ΔΕ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐπὶ τῇ ἐκδόσει τῆς ὀρθῆς καὶ ἀποστολικῆς πίστεως, ἵ ἐκ πνεύματος ἁγίου διὰ τῆς τετρακοσίων ἁγίων ἡμῶν πατέρων ἐκφωνήσεως, ὡσπερ δι' ἑνὸς στόματος, καὶ

ANNO
CHRISTI
325.

Ἐκ κορυφαίας παρὰ πάντων τῆς σω-
δραμόντων εἰς τὸ ἀγίον ἐκείνῳ τῷ πί-
στεως ἀκρόασι, ἔταξ χεῖρας ἀπλώ-
σας, καὶ τὸ ὄμμα τείνας εἰς τὸ ἕρανόν
πρὸς τὸ θεόν, ἐβήμοις ῥήμασιν ἀνύ-
μνησε τὸ τὸ πάντων ἡμῶν σωτήρα ἔδι-
εργάτεω θεόν, ὅτι τὸ ποδομύριον αὐτῶν
τῆς ὑποκόπων ὁμόνοιαν, καὶ πῶν πρὸς
τῆς ὁρθῆς ἔσωσιν πείσας αὐτῶν
ὁμοφώνιαν, αὐτῶν ἐπετυχεῖν ποσο-
πος ἡ ὅ πάντα ἀριστος ἐκείνος καὶ θεο-
φιλῆς βασιλεὺς πρὸς πῶν τῶν τῶν θεῶν
ἐκκλησιῶν φροντίδα ἔπῳ τῆς ποι-
μνῶν εἰρηνικῶν τῶν ὁμόνοιαν. οὐκ
ἀποπῶν ἡ ἡγεμονία καὶ τὰ εὐσεβίου τῆς
Παμφίλου, ἀπὸ πρὸς πούτων, τῆς ἐν
τῆ συνόδῳ παραμαρτυρήτων λέγω,
ποιεῖσθαι τὸ λόγον ἀεὶ ἀμύμων καλῶς
διελάβετο ἐν τῷ τριτῷ αὐτῶν βιβλίῳ
τῶν εἰς τὸν βίον Κωνσταντίνου τῆς θεοφι-
λοῦς βασιλέως, ἐν τῷ τῷ τῆς συγ-
γραφή. ἐστὶ τὸ πῶν τὰ πλείων δὴ τὰ ὑφ'
ἐκαστέρου ἑκάστου παραμαρτυρήτων,
πολλῆς τε ἀμφιβολίας πᾶν πρὸς τὰ
παραμαρτυρήτων ἡγεμονίας, ἐπιπροσῆτο πᾶν
τῶν ὁ βασιλεὺς ὁ πανβήμοις, ἀλλῆ
τε ἀπὸ πῶν τῶν πρὸς τῶν πρὸς τῶν
τῆς μερῶν ὑπεδέχεται ἐν μέρει τε ἀν-
παραμαρτυρήτων τῶν πρὸς ἐκαστέρου τῶν
ἡγεμονίας λεγομένων, ἡρέμα τε σωτήρα
τῶν φιλοφρονῶν ἐν τῶν ἡγεμονίας, πρὸς τὰ
ποιούμενος τὰς πρὸς ἐκαστον ὁμιλίας,
ἐλλήνων τῶν τῶν φωνῶν, ὅτι τῶν τῶν
ἀμαρτίας εἶχε, γλυκερός τις ἦν καὶ ἡδὺς,
τὰς μὲν συμπεῖθαι, τῶν τῶν καλαδυσω-
πῶν τῶν λόγων, τὰς τῶν ἀλλῶν τῶν ἐπι-
νάων, πάντας τε εἰς ὁμόνοιαν ἐλαύνων,
ἕως ὅτε ὁμοφώνως καὶ ὁμοδόξως
* ἐπὶ αὐτῶν κατεστήθη ὡς ὁμοφρόνως
μὲν κρατῆσαι πῶν ἀπὸ τῆς δόξολογίας,

probatæ, qui ad sanctam illam
fidei disceptationem concurre-
rant, expansis manibus, & ocu-
lis in cælum ad Deum sublatis,
ipsum Dominum omnium no-
strum saluatorem & benefacto-
rem claris verbis laudauit, quod
desideratam episcoporum con-
cordiam, & eorumdem circa re-
ctam & salutarem fidem consen-
sum largitus sit. Tanta scilicet cu-
ra optimus ille ac Deo carus im-
perator in ecclesias Dei & paci-
ficam pastorum concordiam in-
cubuit. Non absurdum autem
existimo huic commentario in-
ferere, quæ pulcre disseruit Eu-
sebius Pamphili de vita Con-
stantini Deo amabilis imperato-
ris, de gestis inquam in Synodo
verba facere incipiens. sunt au-
tē hæc: Cum igitur multa essent
ex utraque parte proposita, ma-
gnaque contouersia in ipso di-
putationis ingressu a quibusdam
concitata; imperator ille cele-
berrimus omnes benigne audie-
bat, intentissimo studio utrius-
que partis propositiones excipie-
bat: interdū etiam ferens opem
alterutri disceptantium parti,
eos magna cum contentione di-
gladiantes paulatim reconcilia-
bat, cum singulis comiter & be-
nigne sermonē conferebat Græ-
ce: nam ne huius quidem lin-
guæ ignarus erat. Suavis erat &
blandus, dum aliis persuadere,
aliis sermone pudorem exprime-
re, alios qui diserte dixissent col-
laudare, omnes denique ad con-
cordiam reducere contendebat:
usque eo donec tandem eos tum
conspirantes animis, tum opi-
nionibus consentientes redde-
ret: ut pium dominicæ gloriæ
studium principatum vno con-

Lib. 3. c. 13.

fenſu obtineret, & prævaleret fides ſalutaris vere a Spiritu ſancto per omnes prædictos ſanctos patres noſtros promulgata. Ibidem etiam lege ſanxit, vt apud omnes vnum tempus conſtaret pro ſalutaris Paſchatis feſtiuitate: tum etiam vt per expreſſam ſingulorum ſubſcriptionem, quæ in communi decreta fuerant, firmarentur. Denique episcopos vt de eccleſiaſticiſ conſtitutionibus & Canonibus ſcriptum e-derent, hortatus eſt.

De Aceſio Nouatianorum epiſcopo, & qui cum illo erant.

CAPVT XXIX.

Socr. lib. 1. cap. 7. & Sozom. lib. 1. cap. 21.

MOVET autem nos imperatoris fides, vt & aliud quiddam commemoremus: qui tanto ſtudio & prudentia in eccleſiaſticiſ pacem incumberebat, vt ne minima quidem negligeret. Etenim Aceſium ſecte Nouatianorum epiſcopum, & eius ſocios in Synodum vocavit, haud aliter quam ipſos qui conſubſtantiale & trinitatem celebrabant. Ac poſtquam decifio de fide cum in cõmentarios relata, tum ſubſcriptionibus confirmata a Synodo & imperatore erat, imperator Conſtantinus ſciſcitabatur ab Aceſio, vtrum ipſe eidem fidei, & decreto quoque de feſti Paſchatis obſervatione conſtituto aſſentiretur. Tum ille: Nihil noui, inquit, o imperator, Concilium decreuit: nam antiquitus ab apoſtolorum ſedi- bus omnes eamdem fidei decifionem, & idem tempus feſti Paſchatis accepimus. Tum imperator: Cur igitur te a communione noſtra ſegregasti? Ille res re-

κρατωδιωαί τε τω δληθως εν πω-
ματος αγις παρε πάντων τῶν
ρηθέντων αγιων ημῶν πατερον
Φωνηδύσαν σωτηριῶν πῖσιν. εν τω
τω δε και πει της σωτηριου εορτης
τε παχα ενα παρε πῖσιν ομολογη-
διωα καιρον ενομοθετησε. τότε δη και
επεφωσεν δι εσποσημειωσεως εκατου
τα κοινη δεδοχμενα κρηθριωα α-
ελοσπο' και πει τῶν καθ' εκαστον εκ-
κλησιαστικων διατυπωσεων και κανο-
νων επεφωσεν εκδιναι εδν εῖποκο-
ποις πρεβυα.

Περί Ακεσίου Ἐπισκόπου τῆς Νουα-
πανῶν, καὶ τῶν αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛ. κθ.

KINEI δὲ ἡμᾶς ἡ τῆς βασιλείας
πίστις καὶ ἐπεὶ τοῦ παραματὸς ἐ-
πιμηνοδιωαί. ὃς τῶν αὐτοῦ και
πρενοιδι της εκκλησιαστικῆς εἰρήνης
ἐποιεῖτο, ὡς μηδὲ τὰ ἐλάχιστα αὐτῶν
παρελιπεῖν. καὶ Ακεσίον γὰρ τῆς τῆς
Νουαπανῶν εἰρηκίας Ἐπισκοπον καὶ
εδν αὐτῶν ἐκκλησικεῖ εἰς τῶν αὐ-
οδον, ὡς καὶ αὐτῶν τὸ ὁμοούσιον καὶ
τῶν τριάδα δεξάροντας. καὶ οὐ τὸ
ἐκπεθῖναι εἰς εσπορηφωαί παρε τῆ
τῶν αὐτοῦ και τῆς βασιλείας ὅρον
τῆς πίστεως, ἡεθῖτα τὸν Ακεσίον Κων-
σανθῖνος ὁ βασιλεὺς, εἰ καὶ αὐτὸς τῆς πί-
στη σωπῆται εἰ τῶ ὁλοσμῶ της πει
τῆς παχα εορτης. ὁ δὲ Ακεσίος πρεδ
αὐτῶν, οὐδὲν καιρον, εῖφη, ὡ βασιλεὺς,
ἡ σωοδης ὡλοσεν οὐτω γρ ανωθεν α-
παντες εν τῶν δοποσολικων θεγων
πρεβιληφμεν και ὅρον της πί-
στεως, καὶ τὸν χρόνον της τε παχα εορ-
της. καὶ ὁ βασιλεὺς πρεδς αὐτῶν ἡ εν
τῶ κοινωνίας ημῶν χωλεῖ; ὁ δὲ Ακε-